

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Kjerlighedens Gjerninger

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 9", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 9*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2004 .
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-kg-txt-shoot-ida8f44159-6131-4ce8-b627-c3256bb525f3.pdf> (tilgået 06. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 9

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

At lidenskabelig Forkjerlighed er en anden Form for Selvkjerlighed skal nu vises, samt at derimod Selvfornegtelsens Kjerlighed elsker »Næsten«, som man *skal* elske. Lige saa selvsk som Selvkjerligheden slutter sig om dette eneste »Selv«, hvorved den er Selvkjerlighed, lige saa selvsk slutter Elskovens lidenskabelige Forkjerlighed sig om denne eneste Elskede, og Venskabets lidenskabelige Forkjerlighed sig om den eneste Ven. Den elskede og Vennen kaldes derfor, mærkeligt og dybsindigt nok, det andet Selv, det andet Jeg – thi Næsten er det andet »Du« eller ganske nøiagtigt Ligelighedens Trediemand. Det andet Selv, det andet Jeg. Men hvori ligger Selvkjerlighed? Den ligger i Jeget, i Selvet. Skulde saa ikke ogsaa Selvkjerligheden stikke i at elske det andet Jeg, det andet Selv? Sandeligen, man behøver ikke at være nogen stor Menneskekjender for ved Hjælp af dette Spøer at gjøre for Andre betænkelige og for En selv ydmygende Opdagelser betræffende Elskov og Venskab. Den Ild, der er i Selvkjerligheden, er Selvantændelse, Jeget antænder sig ved sig selv; men i Elskov og Venskab, digterisk forstaaet, er der ogsaa Selvantændelse. Sandt nok, man siger, at det kun er stundom og da sygeligt, at Iversygen *viser* sig; men deraf følger ikke, at den ikke i Grunden altid er i Elskov og Venskab. Prøv det, anbring mellem den Elskende og den Elskede som Mellembestemmelse »Næsten«, man skal elske; anbring mellem Ven og Ven som Mellembestemmelse »Næsten«, man skal elske: og Du skal øieblikkeligt see Iversygen. Men dog er »Næsten« jo netop Selvfornegtelsens Mellembestemmelse, der træder mellem den Selvkjerliges Jeg og Jeg, men ogsaa mellem Elskovens og Venskabets Jeg og det andet Jeg. At det er Selvkjerlighed, naar en Troløs vil være den Elskede qvit, vil lade Vennen i Stikken, det saae Hedenskabet ogsaa, det seer »Digteren«. Men at den Hengivenhed, med hvilken den Elskende giver sig hen til denne Eneste, ja holder ham fast, at det er Selvkjerlighed, det seer blot Christendommen. Hvor kan dog ogsaa *Hengivenhed* og *grændseløs Hengivelse* være *Selvkjerlighed*? Jo, naar den er Hengivenhed til det andet Jeg, det andet Selv. – Lad en Digter beskrive, hvorledes Elskov skal være i et Menneske, for at han skal kalde det Elskov; han vil nævne Meget, som vi her ikke dvæle ved, men da vil han tilføie: »og saa maa der være Beundring, den Elskende maa beundre den Elskede.« Næsten derimod er aldrig bleven fremstillet som en Gjenstand for Beundring, Christendommen har aldrig lært, at man skal beundre Næsten – man skal elske ham. Altsaa der skal være Beundring i Elskovens Forhold, og jo stærkere jo hæftigere Beundringen er, jo bedre, siger Digteren. Nu, at beundre et andet Menneske er vistnok ikke Selvkjerlighed; men, at være elsket af den eneste Beundrede, skulde dette Forhold ikke paa en selvsk Maade vende tilbage i det Jeg, der elsker – sit andet Jeg? Og saaledes ogsaa med Venskab. At beundre et andet Menneske er vistnok ikke Selvkjerlighed, men at være denne eneste Beundredes eneste Ven, skulde dette Forhold ikke paa en betænkelig Maade vende tilbage i det Jeg, hvorfra vi gik ud? Er dette ikke ligefrem Selvkjerlighedens Fare, at have een eneste Gjenstand for sin Beundring, naar saa denne eneste Beundrede igjen gjør En til eneste Gjenstand for sin Elskov eller sit Venskab?